

Roční plán environmentální výchovy

1. Úvod

Plán environmentální výchovy vychází z platných učebních dokumentů: ŠVP pro základní vzdělávání podle RVP „Škola pro všechny“ č.j. 350/2007, vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Škola pro všechny“ část B č.j. 350/2008, Metodického pokynu MŠMT k zajištění EVVO a z analýzy specifických podmínek školy.

Hlavní myšlenkou environmentální výchovy na naší škole je výchova k trvale udržitelnému rozvoji. Cílem je pochopení významu odpovědnosti za jednání společnosti i každého jedince. Důraz je kladen na hodnotovou orientaci žáků.

2. Charakteristika školy s ohledem na EVVO

Základní škola a Mateřská škola Čistá, okres Rakovník je vesnickou školou. Její výhodou je její lokalizace a menší počet žáků ve třídách. V budově školy je 8 tříd, 3 odborné učebny a tělocvična. Součástí školy je i školní hřiště a školní pozemek. Na škole vyučují pedagogové, kteří se ochotně zapojují do EVVO.

Silné stránky školy

Lidský potenciál

- zapojení celého pedagogického sboru do EVVO
- malý počet žáků ve třídách – snadná realizace praktických činností
- zájem žáků o témata environmentální výchovy
- spolupráce s obcí

Pedagogický proces a činnosti

- třídění odpadu na škole (papír, plast, tetrapak, baterie)
- zapojení do projektu Recyklohraní – sběr baterií a drobných elektrospotřebičů, plnění zadaných úkolů
- výuka v přírodě
- péče o školní pozemek
- pravidelné akce zaměřené na úklid prostor v obci a kolem obce
- pořádání exkurzí
- tvorba výstavek a nástěnek s ekologickou tematikou

Materiální vybavení a provoz školy

- dostatek PC, tabletů a přístup na internet
- dostatek materiálů pro výuku EVVO
- záchody s úspornými splachovadly
- topení s termostaty

3. Výchovně vzdělávací cíle EVVO

Cíl 1:

Žák uvažuje nad problémy životního prostředí, vyhledává informace v různých zdrojích, navrhuje možná řešení. Zkoumá stav životního prostředí ve svém okolí (pozorování, měření, experiment) a vyhodnocuje ho.

Témata:

- Odpady a jejich třídění
- Čistota vod a ovzduší
- Půda a její význam
- Obaly, značení obalů
- Chudoba, ekologická stopa, konzumní společnost
- Klimatická změna

Výstupy k cíli:

- Žák se účastní tematických dnů nebo učebních celků zaměřených na uvedená témata – celky jsou vyučovány v různých předmětech ve všech ročnících.
- Žák provede terénní průzkum svého okolí s využitím různých metod zkoumání přírody (pozorování, měření, experiment).

Prostředky k dosažení cíle:

vytvoření posteru nebo referátu zabývající se aktuálním problémem životního prostředí
prezentace referátu
ročníková práce na dané téma
diskuse o možných řešeních problému
procházka městem a pozorování stavu životního prostředí (čistota města, nakládání s odpady, zeleň ve městě ...)
zjištění názorů jiných lidí na stav životního prostředí v okolí (anketa, dotazník)
rozbor vody, půdy, sledování čistoty ovzduší

Prostředky ověření:

sborník prací (postery, referáty, ročníkové práce)
výstava posterů
prezentace na PC, fotografie z akce
vyplněné dotazníky nebo záznamy ankety
laboratorní protokoly

Cíl 2:

Žák má citový vztah k přírodě, ovládá praktické dovednosti k ochraně životního prostředí, pečuje o své životní prostředí.

Výstupy k cíli:

- Žák pobývá v přírodě, poznává přírodní zákonitosti a učí se ochraně životního prostředí v terénu.
- Žák pečuje o školní pozemek a podílí se na úklidu kolem školy.

Prostředky k dosažení cíle:

terénní cvičení nebo výjezd s ekologickou tematikou
výuka na školním pozemku nebo v okolí školy
péče o školní pozemek

Prostředky ověření:

sborník prací (postery, referáty)
prezentace na PC, fotografie
třídní kniha

Cíl 3:

Žák se podílí na ekologickém provozu školy a zná jeho přínosy pro životní prostředí.

Výstupy k cíli:

- Žák třídí odpad – využívá koše na tříděný odpad ve třídách a na chodbách.
- Žák šetří s energií a vodou (zbytečně nesvítlí, používá úsporná splachovadla).
- Žák sleduje teplotu v učebně, používá termostaty na topení.

Prostředky k dosažení cíle:

využití výukových pomůcek na třídění odpadu
sledování stavu košů na tříděný odpad
sledování roční spotřeby energie a vody

Prostředky ověření:

výpočet úspory vody za rok při používání úsporných splachovadel
záznamy z měření teploty

4. Způsoby realizace EVVO

Žáci získávají vědomosti a dovednosti při realizaci tematických dnů na 1. stupni a učebních celků v jednotlivých předmětech na 2. stupni. Tyto celky navazují na témata environmentální výchovy, která jsou obsahem výuky v jednotlivých předmětech (tab. 1).

Tabulka 1 Zařazení témat EVVO do výuky jednotlivých předmětů

	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
Ekosystémy	Čj	Čj, Prv	Čj, Prv	Čj, Pří, Vv		Př Z	Př	Hv	Hv, Př
Základní podmínky života		Pč	Čj	Čj, Pří	Pří	D, Hv, Př, Vv, Z	Hv, Př, Vv	Vv, Z	Př, Vv
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Prv, Pč	Pč	Prv	Čj, Inf, Pří, VI	Čj, Vv	Př Z Čp	Př, Vz	D, F, Ch, Př Z, Hv	D, F Ch, Př, Ov
Vztah člověka k prostředí	Vv	Čj, Pč	Čj, Pč	Pč, Pří	Js Vv Pč	Hv, Př, Z	D, Př, Hv, Vz	Aj, F, Ch, Př, Z	Aj, Čp, F, Ch, Inf, Př

Během tematických dnů na 1. stupni se žáci seznamují s jedním tématem během 4 vyučovacích hodin. Učební celky na 1. a 2. stupni jsou realizovány ve všech předmětech, trvají jednu nebo více vyučovacích hodin podle náročnosti. Součástí tematických dnů i učebních celků je teoretická výuka, praktická výuka a pobyt v přírodě. Konkrétní činnosti jsou uvedeny v ročním plánu.

Dalšími způsoby realizace EVVO jsou:

- tematické dny;
- besedy s odborníky;
- návštěvy výrobních zařízení;
- exkurze;
- účasti na soutěžích;
- výukové programy.

5. Roční plán EVVO 2023/2024

Roční plán uvádí ucelený přehled realizovaných tematických dnů a učebních celků v jednotlivých ročnících. Časové rozvržení jednotlivých aktivit je uvedeno v tabulce 2.

1. ročník

Příroda všemi smysly – tematický den – Prv, Hv, Vv, Pč

2. ročník

Les – učební celek – Prv, Hv, Vv

3. ročník

Ptáci v zimě – tematický den – Prv, Čj, M, Hv, Vv, Pč

4. ročník

Les – učební celek – Př, Hv, Vv

5. ročník

Třídění odpadu – učební celek – Př

Klimatická změna – učební celek – Čj, Vv

6. ročník

Úklid školní zahrady – Čp

Korálové útesy – Z

Zmapování života v okolních nádržích – Př

Půda – kompostování – Př

7. ročník

Šprýmování – Čj

Korálové útesy – Z

Recyklace baterií – F

Ochrana živočichů – Př

8. ročník

Úklid školní zahrady – Pč

Čistota vod – Ch

Vodní stopa – M

Ekouívaha – Čj

Kácení pralesů – Z

Korálové útesy – Z

Ecohouse – Aj

9. ročník

Ekologické zemědělství – Aj

Úklid školní zahrady – Pč

Korálové útesy – Z

Komunikační prostředky – Aj

Ekologická stopa – Př

Klimatická změna – Př

Tabulka 2 Roční plán EVVO

období	aktivita	prostředky realizace	cíl	předmět	ročník	odpovědná osoba
září	Ekologické zemědělství	učební celek	1	anglický jazyk	9.	Rudolfová
září–listopad	Úklid školní zahrady	úklid	2	člověk a práce	6., 8., 9.	Rudolfová Galovič
říjen	(Šp)rýmování	učební celek	1,2	český jazyk	7.	Kočová
říjen	Čistota vod	učební celek	1	chemie	8.	Reiningerová
listopad	Recyklace baterií	učební celek	1	fyzika	7.	Reiningerová
listopad	Klimatická změna	učební celek	1,2	Čj, Vv	5.	Slabá
prosinec	Vodní stopa	učební celek	1	matematika	8.	Lauberová
leden	Ptáci v zimě	tematický den	1,2	Prv, Čj, M, Hv, Vv, Pč	3.	Kovařovská
únor	ekoúvaha	učební celek	1,2	český jazyk	8.	Kočová
únor	Kácení pralesů	učební celek	1	zeměpis	8.	Kruntová
únor	Korálové útesy	učební celek	1	zeměpis	6.-9.	Kruntová
březen	Ecohouse	učební celek	1	anglický jazyk	8.	Rudolfová
březen	Zmapování života v okolních nádržích	učební celek	1	přírodopis	6.	Reiningerová
březen–květen	Úklid školní zahrady	úklid	2	člověk a práce	6., 8., 9.	Rudolfová Galovič
duben	Půda – kompostování	učební celek	1	přírodopis	6.	Reiningerová
duben	Les	učební celek	1,2	Př, Hv, Vv	2., 4.	Srbecká
květen	Třídění odpadu	učební celek	1,3	Př	5.	Mallá
květen	Příroda všemi smysly	tematický den	1,2	Prv, Hv, Vv, Pč	1.	Mallá
květen	Komunikační prostředky	učební celek	1,2	anglický jazyk	9.	Rudolfová
červen	Ochrana živočichů	učební celek	1	přírodopis	7.	Reiningerová
červen	Ekologická stopa	učební celek	1	přírodopis	9.	Reiningerová
červen	Klimatická změna	učební celek	1	přírodopis	9.	Reiningerová